

Gemeenschappelijke richtlijnen voor volkstuinen op de Wageningse Eng

Werkgroep Richtlijnen Volkstuinen Wageningse Eng – 31 oktober 2024

Onderstaande richtlijnen (met toelichting) zijn in een dialoogproces met eigenaren van volkstuinen(complexen), volkstuinbeheerders, volkstuingebruikers en vertegenwoordigers van de Stichting Wageningse Eng (contactpersoon Volkstuinen én contactpersoon Grondeigenaren) **voor eigenaren van volkstuinen(complexen)** tot stand gekomen en opgesteld door de Werkgroep 'Richtlijnen Volkstuinen Wageningse Eng'. Deze Werkgroep is ontstaan tijdens de startbijeenkomst van het dialoogproces op 23 februari 2023. Van februari 2023 t/m oktober 2024 heeft de Werkgroep intensief samengewerkt met als resultaat het Adviesrapport 'Naar breed gedragen gemeenschappelijke richtlijnen voor de volkstuinen op de Wageningse Eng' en een bijbehorende Intentieverklaring 'Gemeenschappelijke Richtlijnen Duurzaam Gebruik en Beheer voor de Volkstuinen op de Wageningse Eng'. Op 15 oktober 2024 heeft de Werkgroep de resultaten van haar werkzaamheden gepresenteerd aan de eigenaren van volkstuinen(complexen).

Doel van de richtlijnen: middels bewustwording en draagvlak voor de richtlijnen biedt de Werkgroep handvatten aan eigenaren van volkstuinen(complexen) om uitvoering te geven aan de Visie Wageningse Eng (kernkwaliteiten), klimaatbestendigheid en duurzaamheid in brede zin.

Eigenaren die volkstuinen verhuren of anderszins in bruikleen geven aan derden, kunnen de richtlijnen vertalen naar concrete regels, voorwaarden of afspraken met de huurders, bijvoorbeeld in een huurovereenkomst of afsprakenlijst. Hiervoor heeft de Werkgroep een handreiking opgenomen in bijlage 5 van het adviesrapport.

Categorieën en indeling richtlijnen

In de uitwerking van de richtlijnen is onderscheid aangebracht in een 3 categorieën:

- **Wettelijke verplichtingen** vastgelegd in BpBg¹ 2014 of eerder en nog steeds gelden of in 1e Herziening van het BpBg 2014, vastgesteld in 2024; in **rood met (Wettelijk)**.
- **Afspraken over onderwerpen** die volgens Visie Wageningse Eng (2020) opgenomen en uitgewerkt dienen te worden in richtlijnen; in **blauw aangeduid met (Visie)**.
- **Richtlijnen** die vanuit de Uitgangspunten in paragraaf 6.1 volgens de Werkgroep gewenst zijn; in **groen aangeduid met (Werkgroep)**.

De richtlijnen zijn zoveel mogelijk gegroepeerd op basis van de volgende voor de volkstuingemeenschap praktische thema's:

- Bestemming en gebruik.
- Beplanting, inclusief bomen, struiken, heggen en hagen.
- Watergebruik en waterbeheer.
- Ziekten en plagen voorkomen en bestrijden.
- Natuurlijke uitstraling en passend in het landschap.
- "Bouwwerken" op volkstuinen.

Elke richtlijn is geformuleerd als streven waaraan eigenaren en gebruikers van volkstuinen(complexen) zich willen houden met uitzondering van wettelijke verplichtingen. Waar relevant wordt aangegeven welke richtlijnen specifiek voor een bepaald deelgebied van de Eng gelden. Waar wettelijke regels en wensen vanuit de Visie en/of vanuit de Werkgroep van elkaar verschillen, worden beide opties vermeld bij de betreffende richtlijn.

¹ BpBg = Bestemmingsplan Buitengebied

A. Bestemming en gebruik volkstuin

De Werkgroep hanteert de volgende definitie van een 'volkstuin': 'Een particuliere tuin (eigendom of huur) die ingericht is dan wel gebruikt wordt als moestuin en of siertuin met bijbehorende voorzieningen - niet gelegen bij de woning van de eigenaar of gebruiker van de volkstuin' (VNG, www.begrippenomgevingswet.nl). Deze definitie wijkt af van de gemeentelijke definitie van een 'volkstuin': 'Grond waarop, anders dan ten dienste van een agrarisch bedrijf, op kleine schaal voedings- en/of siergewassen worden geteeld en voornamelijk ten eigen behoeve' (Bestemmingsplan Buitengebied 2014, Omgevingsplan 2024).

1. (Werkgroep) Er is ruimte voor volkstuinen in vele soorten en maten.

Toelichting: Van traditionele moestuinen waar groenten, fruit en kruiden worden verbouwd tot siertuinen met (wilde) bloemen, heesters, struiken, (fruit)bomen, een gazon, vijvertje, etc. en alle denkbare tussenvormen. Oppervlakten van volkstuinen kunnen variëren van klein (50 m²) en gemiddeld (100 m² - 200 m²) tot zeer groot (400 m² of meer). Variaties van grootte binnen één complex zijn wenselijk, niet alleen voor een gezond ecosysteem; maar daarmee kan men ook beter inspelen op de verschillende wensen en ervaringen van huurders.

2. (Werkgroep) 'Natuurvriendelijk en klimaatbestendig tuinieren' worden versterkt.

Toelichting: Huidige ontwikkelingen, zoals klimaatveranderingen en verstoringen van ecosystemen, vragen om nieuwe methoden van duurzaam landgebruik, ook in de volkstuinen. Natuurvriendelijk tuinieren kent en scala aan manieren onder verschillende benamingen. Denk hierbij aan b.v.: ecologisch tuinieren, kringloop tuinieren, permacultuur, biodynamisch tuinieren. Bij nieuwe methoden van volkstuinieren is een gezonde bodem essentieel.

3. (Wettelijk) een volkstuin wordt hobby-matig gebruikt.

Toelichting: Commerciële teelt en handel zijn niet toegestaan. Voor commerciële teelt en handel gelden andere wetten en regels.

4. (Wettelijk) Vergunningsvrij grond bewerken (spitten, graven, woelen, enz.) dieper dan 30 cm toegestaan, mits het aaneengesloten oppervlakte <= 250 m².

B. Beplanting, inclusief bomen, struiken en hagen

Ten aanzien van de aanwezigheid en maximale hoogte voor bomen, struiken en hagen, worden de regels uit het BpBg 2014, 1^e herziening BpBg 2024 en de afspraken uit de Visie gevolgd. Echter, deze komen niet met elkaar overeen. In geval van verschillen tussen regels in het BpBg en afspraken uit de Visie, staat bij de betreffende richtlijn eerst wat er in het BpBg staat (juridisch bindend) en daarna wat er in de Visie staat (wenselijk).

Diversiteit aan beplanting inclusief bomen, struiken en hagen in en om volkstuinen zijn belangrijk voor: klimaatbestendigheid; de kwaliteit van bodem, (grond)water en atmosfeer; bijdrage aan soortenrijkdom en ecosystemen, bodemverbetering (lucht, watervasthoudend vermogen) en ondergrondse "netwerken"; de voedselvoorziening en schuil- en nestgelegenheid voor vogels, kleine zoogdieren, vlinders en insecten; mogelijkheden voor natuurvriendelijk en klimaatbestendig tuinieren.

5. (Wettelijk) Vermeerderen, verplaatsen, verkopen, delen, verspreiden en transporteren van invasieve exoten die op de Europese 'Unielijst Invasieve Exoten' staan is verboden; Bijvoorbeeld Reuzenberenklauw en Reuzenbalsemien. Het verhandelen van invasieve exoten die op de provinciale lijst² met invasieve exoten staan is ook verboden; bijvoorbeeld Japanse Duizendknoop. Het bezit van invasieve soorten is niet verboden. Zie verder: <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/invasieve-exoten/unielijst-invasieve-exoten>.

²Zie Biodiversiteitsplan in voorbereiding, gemeente Wageningen, 2024.

Toelichting: Een exoot is een plant, dier of ander organisme, dat van nature niet in Nederland voorkomt en door menselijk handelen in Nederland is terechtgekomen. Het gaat hierbij dus niet om soorten die elders in Europa inheems zijn en door klimaatverandering oprukken naar Nederland. Invasieve exoten zijn exoten die zich kunnen vestigen in de Nederlandse natuur, zich snel vermeerderen en schadelijk zijn voor inheemse soorten (NVWA).

6. **(Wettelijk) Vervoer van een invasieve exoot** is alleen toegestaan om plant, dier of ander organisme **te kunnen uitroeien**. Wanneer een invasieve exoot van de Unielijst al dan niet via vogels of lucht toch in de tuin is of komt, roei de plant dan bij voorkeur met wortel en al uit. **Gooi al het plantmateriaal** in de afvalbak voor restafval of breng het naar het grofvuil. In geen geval bij tuinafval of compost. Let op dat niets verspreid wordt tijdens het transport. Zie verder <https://www.rvo.nl/onderwerpen/invasieve-exoten/regels-voor-planten>.
7. **(Werkgroep)** De volkstuinder is **vrij in de keuze van gewassen, planten, heesters, struiken en loofbomen met uitzondering van alles wat op de recente Europese Unielijst Invasieve Exoten en/of de provinciale lijst met invasieve exoten staat vermeld**. Volkstuinders beschikken over veel groene kennis en kunde. Zij hechten veel waarde aan **keuzevrijheid, eigen verantwoordelijkheid en zelfstandigheid**.
Toelichting: Alle inheemse, uitheemse en exotische gewassen, planten, heesters, struiken en loofbomen zijn in volkstuinen toegestaan, mits zij geen invasieve exoten zijn volgens de bovengenoemde lijsten. Als gevolg van klimaatveranderingen zal uitheems en exotisch plantgoed vaker voorkomen in volkstuinen.
8. **(Werkgroep)** Kies bij de **aanplant van bomen, hagen en struiken** bij voorkeur **voor inheemse soorten** en kies voor **loofbomen** in plaats van naaldbomen.
9. **(Werkgroep)** **Creëer diversiteit** in de volkstuin. Dit geeft de volkstuin een natuurlijk en gezond ecosysteem, zowel bovengronds als ondergronds. Een gezond ecosysteem is de basis voor gezonde gewassen en een goede oogst.
Toelichting: door een mengeling (in aantal en soorten) van (fruit)bomen, struiken, heesters, vaste planten, meerjarige en éénjarige gewassen met vruchtwisselingen en hoge en lage gewassen.
10. **(Wettelijk)** In het BpBg (2014) staat niets over maximale hoogtes voor opgaande houtige gewassen met een verleende omgevingsvergunning.
(Visie) Er geldt voor opgaande houtige gewassen (bomen, struiken, hagen en struwelen) een **maximale hoogte van 2 meter**. Ten zuiden van de Hollandseweg zijn enkel solitaire opgaande houtige gewassen (bomen en struiken) tot een hoogte van maximaal 2 meter toegestaan.
11. **(Wettelijk)** **Aaneengesloten hagen en struwelen zijn niet toegestaan** in en om volkstuinen.
(Visie) **Voor aaneengesloten hagen en struwelen** ten zuiden van de Hollandse weg geldt een **maximale hoogte van 1 meter; uitgezonderd camouflage hagen (maximaal 1,5 meter hoog)**.
Toelichting: Camouflagehagen dienen als camouflage van bijvoorbeeld een bouwwerk, een volkstuin als geheel of een volkstuinencomplex. Voor de andere deelgebieden op de Eng geldt geen hoogtebeperking voor aaneengesloten hagen en struwelen.
(Werkgroep) **Aanplant aaneengesloten hagen** bij voorkeur van inheemse soorten en op min. **40 cm afstand** van de tuin- of perceelsgrens of in overleg met eigenaar e/o gebruiker van aangrenzende tuin of perceel.
12. **(Wettelijk)** **Aanlegvergunningsplicht voor het bebossen of beplanten van gronden met houtige gewassen, met uitzondering van:** erven; de gronden ter plaatse van de aanduiding 'bomenteelt'; hagen tot een hoogte van 1,5 meter ten behoeve van het houden van dieren; en solitaire schuilbomen ten behoeve van het houden van dieren. (Zie BpBg 2014, Artikel 6.4.4. en 1^e herziening, 2024):

Toelichting: Deze regel uit het BpBg 2014 (Omgevingsplan) betekent dat voor elke aan te planten boom en struik een omgevingsvergunning verplicht is. De Werkgroep is van mening dat deze regel direct of indirect leidt tot belemmeringen in het bevorderen van soortenrijkdom (biodiversiteit), klimaatbestendigheid, goede waterhuishouding, bodemleven, schuil-, nest- en voedselmogelijkheden voor insecten, vlinders, vogels en kleine zoogdieren. De maatschappelijke en administratieve kosten per omgevingsvergunning zijn enorm (€800 per vergunningaanvraag) en irreëel voor tuinders, eigenaren en burgers.

13. (Werkgroep) Bestaande bomen, struiken en heesters mogen hun natuurlijke hoogte behouden.

Toelichting: Dit vanwege hun intrinsieke waarde en in het belang van: klimaatbestendigheid; de kwaliteit van bodem, (grond)water en atmosfeer; bijdrage aan soortenrijkdom, bodemverbetering (lucht, watervasthoudend vermogen) en ondergrondse “netwerken”; de voedselvoorziening en schuil- en nestgelegenheid voor vogels, kleine zoogdieren, vlinders en insecten; mogelijkheden voor natuurvriendelijk en klimaatbestendig tuinieren. Ten zuiden van de Hollandscheweg heeft op snoeien tot 1,5 meter voor het creëren van doorkijkjes de voorkeur.

C. Watergebruik en waterbeheer

De nadruk ligt op duurzaam watergebruik en waterbeheer.

14. (Wettelijk) Een bron slaan voor het oppompen van grondwater is enkel toegestaan na toestemming vooraf van het Waterschap Vallei en Veluwe en op basis van de daarvoor geldende regels en procedures, zie [Waterschap verordening Waterschap Vallei en Veluwe, hoofdstuk 3](#). Voor de grondeigenaar geldt een **meldingsplicht bij het Waterschap.**

Toelichting: Zoek bij het slaan van grondwaterbronnen waar mogelijk samenwerking met andere gebruikers om het aantal boorputten te beperken. Ook wordt geadviseerd om gebruik te maken van erkende en ervaren bedrijven.

15. (Werkgroep) Maatregelen stimuleren die het gebruik van drink- en grondwater beperken.

Toelichting: Dit kan bijvoorbeeld door:

- De opvang en opslag van regenwater (bijvoorbeeld opvang in regenton, poeltjes, etc.);
- Pleksgewijze bewatering in plaats van sproeien met een sproei-installatie;
- Bevordering van het watervasthoudend vermogen van de bodem via inbreng van organische stof;
- Keuze voor minder water-vragende gewassen;
- Beperkte grondbewerking, mulchen en windheggetjes om verdamping tegen te gaan;
- Bodem bedekt houden met beplanting en/of natuurlijk afdek materiaal.

D. Ziekten en plagen voorkomen en bestrijden

Het uitgangspunt bij het bestrijden en voorkomen van ziekten en plagen is natuurvriendelijk en klimaatbestendig tuinieren. Gezonde ecosystemen dragen bij het voorkomen van ziekten en plagen.

16. (Werkgroep) Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen voor het voorkomen en bestrijden van ziekten en plagen in volkstuinen wordt beperkt.

Toelichting: Grondeigenaren die volkstuinen verhuren kunnen **desgewenst als huurvoorwaarde een verbod opnemen** in het gebruik en/of spuiten van chemische bestrijdingsmiddelen. Het beperken van chemische bestrijdingsmiddelen draagt bij aan een duurzame Eng; het versterken van ecologische waarden en biodiversiteit; een betere kwaliteit van bodem, water en lucht; gezondere voedingsgewassen in de tuin en een betere kwaliteit van flora, fauna en bodemleven. Het maakt volkstuinen tot een ‘oase’ voor insecten en andere hiervan afhankelijke dieren in een ‘woestijn’ die huidige landbouwmethoden hebben gecreëerd. Glyfosaat gaat ten koste van bijv. bijen, maar ook ten koste van gehele ecosystemen. Hoewel voedselproductie een zeer belangrijke functie is of kan zijn voor de volkstuinders, zijn alle **volkstuinders hobby-tuinders** en daardoor niet commercieel

afhankelijk van de opbrengst van hun tuin. Om die reden is het gebruik van **chemische bestrijdingsmiddelen niet noodzakelijk** en is een beperking hierop logisch en aanvaardbaar.

17. (Werkgroep) Het spuiten en sproeien van chemische bestrijdingsmiddelen wordt ten strengste ontraden.

Toelichting: Dit om te voorkomen dat aangrenzende volkstuinen, dierenweides of akkers ongewild aan het bestrijdingsmiddel (gif) worden blootgesteld en aan de eventueel langdurige gevolgen hiervan op de gezondheid voor mens, dieren en planten.

18. (Werkgroep) De aandacht ligt op het zo veel mogelijk voorkomen van ziekten en plagen door teeltmaatregelen, plantkeuze, vruchtwisseling en combinatieteelt.

Toelichting: Tuininrichting en tuinonderhoud maken gebruik van natuurlijke processen en de wisselwerking en samenhang tussen (vaste) planten, dieren, water, bodem en licht. Dit zorgt er voor dat zoveel mogelijk planten (inclusief bomen en struiken) en dieren de mogelijkheid hebben om te (over)leven in de tuin. En hiermee kunnen veel ziektes en plagen worden voorkomen. Er zijn diverse natuurlijke alternatieven voor het (voorkomen en) bestrijden van ziekten en plagen, die de moeite waard zijn om uit te proberen.

E. Natuurlijke uitstraling en passend in het landschap – Landschappelijke inpassing

Het begrip “Landschappelijke inpassing” uit de Visie is door de Werkgroep uitgewerkt in concrete, praktische en haalbare richtlijnen die **bijdragen aan een natuurlijke uitstraling** van de volkstuinen en daarmee aan een **positieve landschapsbeleving** op de Eng. Het gebruik van natuurlijke materialen en/of landschappelijk vriendelijke kleuren is daarbij van belang. Landschappelijk vriendelijke kleuren toepassen wil zeggen: gebruik in geval van (milieuvriendelijk) kunststof, plastic of verf, kleuren die niet opvallen in het landschap zoals zwart, bruin, (donker)groen of donkergrijs.

Ondersteunende en beschermende teeltvoorzieningen en tuinattributen zijn volgens het BpBg 2014 wettelijk niet toegestaan in volkstuinen. Omdat in de praktijk het gebruik van ondersteunende en beschermende teeltvoorzieningen en tuinattributen in volkstuinen heden ten dagen volkomen normaal is, gaat de Werkgroep hier ook vanuit in onderstaande richtlijnen.

19. Uitwerking Landschappelijke inpassingen - passend in het landschap:

(Visie) Gebruik zo veel mogelijk natuurlijke materialen of camoufler daarmee.

(Werkgroep) Dit geldt zowel voor vaste tuinvoorzieningen (opslaghokje, gereedschapskist, compostbak, afdak voor wateropvang, e.d.) als voor ondersteunende en beschermende voorzieningen, bodembedekking, tuinattributen en tuinmeubilair.

Toelichting: Voorbeelden van natuurlijke materialen zijn: hout, bamboe, takken, staken, rijshout, stro, houtsnippers, compost, (schapen)wol, jute, vlast, blad, mulch en (vaste) planten of struiken en hagen. Natuurlijke materialen dragen bij aan een natuurlijke uitstraling van de volkstuinen en landschapsbeleving. Het bevordert een verbetering van de bodem, vitalere ecologie en meer soortenrijkdom (biodiversiteit).

20. Uitwerking Landschappelijke inpassing - passend in het landschap:

(Visie) Gebruik zo min mogelijk plastic en kunststof.

(Werkgroep) Dit geldt voor vaste tuinvoorzieningen, ondersteunende en beschermende teeltvoorzieningen, bodembedekking, tuinattributen en tuinmeubilair. Indien men toch plastic of kunststof wil gebruiken, kies dan voor kunststoffen of plastics met een hoge UV- bestendigheid (HDPE of LDPE) en in landschappelijk vriendelijke kleuren, zodat op de korte en middellange termijn voorkomen wordt, dat er zeer veel kleine stukjes verpulverd kunststof als microplastics onbeheersbaar verspreid raken in het milieu.

Toelichting: Plastic en PVC kunststof zijn over het algemeen niet UV-bestendig en belastend voor natuur en milieu. Als gevolg van verpulvering door UV-straling komt (micro)plastic in bodem en atmosfeer. Bij storm waait plastic kapot en verspreidt het zich over de Eng. Door het afdekken van de bodem met HDPE of LDPE (landbouw)plastic krijgt de bodem geen lucht, licht en water wat nadelig is voor de bodemkwaliteit en het bodemleven. Maar het bewust “tijdelijk afdekken” van de bodem met UV-bestendig Polyethyleen kan effectief zijn voor de bestrijding van onkruid, zoals Akkerwinde, Kwee gras, etc. Beter is het gebruik van structurele bodembedekking met plantaardig materiaal zoals mulchen, compost, houtsnippers/hout, blad, ander restplantenmateriaal, stro en bloesem; maar ook (schapen)wol en (tijdelijke) doeken van vlas, jute of mais kunnen zeker effectief zijn.

21. (Visie) Uitwerking Landschappelijke inpassing - passend in het landschap:

(Werkgroep) Gebruik landschappelijk vriendelijke kleuren (zwart, donkergrijs, donkergroen of bruin) voor bouwwerken, vaste voorzieningen, ondersteunende en beschermde teeltvoorzieningen, bodembedekking, tuinattributen en tuinmeubilair.

Toelichting: Ondersteunende en beschermde teeltvoorzieningen en tuinattributen zijn vaak vervaardigd van kunststof of plastic; denk hierbij aan vliesdoek, gronddoek, folies, netten, bogen, kruiwagens, gieters, tuinslangen, watertonnen, compostbakken, parasols, speelgoed en tuinmeubilair. Zeer belangrijk is om te kiezen voor landschappelijk vriendelijke kleuren, zoals zwart, donkergrijs, (donker)groen of bruin. Kunststof voorwerpen en kunststof materialen in opvallende kleuren zijn ongewenst, omdat ze niet passen in het landschap. Beter is om gebruik te maken van milieuvriendelijke, natuurlijke materialen en/of HDPE kunststof.

22. (Visie) Uitwerking Landschappelijke inpassing - passend in het landschap:

(Werkgroep) Met name in het gebied ten zuiden van de Hollandse weg (deelgebied open- midden) is **1,5 meter op snoeien** van bestaande hoge bomen en het **creëren van doorkijkjes** bij volkstuinen (complexen) wenselijk in verband met het versterken van zichtrelaties (in de verte kunnen kijken).

23. (Visie) Uitwerking Landschappelijke inpassing - passend in het landschap:

(Werkgroep) In het laagseizoen (½ november t/m ½ maart) worden ondersteunende en beschermde teeltvoorzieningen, tuinattributen en tuinmeubilair, **die niet van natuurlijk materiaal of HDPE- kunststof en/of niet in landschappelijk vriendelijk kleuren** zijn, zoveel mogelijk **opgeruimd of gecamoufleerd** en stormvast opgeborgen. Dit geldt ook voor tijdelijke (tunnel)kassen en afdaken voor beschermde teelten.

- Doeken, bogen, touwen, draden, gaas en netten in landschappelijk vriendelijke kleuren (zwart, donkergrijs, donkergroen en bruin) kunnen **jaarrond** blijven staan, mits niet hoger dan 60 cm.
- Houten palen, pergola's, stokken, staken, rijshout, e.d. van **natuurlijk materiaal of HDPE in landschappelijk vriendelijke kleuren** kunnen **jaarrond** blijven staan. Zij kunnen dienen als rustplek of uitkijkplek voor vogels en andere dieren.
- Eventuele bestrijdingsmiddelen, mest- en brandstoffen en zaden dient men vrij van diervraat op te bergen.

Toelichting: Dit alles is een kleine moeite met een aanzienlijke bijdrage aan het landschap in de herfst- en winterperiode. Eventuele bestrijdingsmiddelen, mest- en brandstoffen en zaden dient men vrij van diervraat op te bergen.

F. Bouwwerken in volkstuinen

Voorbeelden van “bouwwerken” in een volkstuin zijn: een opslag en berging (voor bijv. kruiwagen, grasmaaier, tuinmeubilair, meststoffen, etc.), gereedschapskist, tijdelijke opweekkas, tijdelijk afdak voor beschermde teelt, een platte koude-bak, een afdak/voorziening voor wateropvang, etc.

De richtlijnen voor bouwwerken in volkstuinen gelden voor alle deelgebieden op de Eng. Zij zijn niet van toepassing op andere gebruiksvormen op de Eng dan volkstuinen.

- 24. (Wettelijk)** Een permanent “bouwwerk” voor een opslag en berging, is toegestaan mits niet hoger dan 1,5 m+mv³ en een maximale oppervlakte van 2 m² per 50 m² volkstuin.
(Visie) Een vaste gereedchapskist en afdak/voorziening voor opvang van regenwater is toegestaan, mits niet hoger dan 1,5 m+mv.
- 25. (Werkgroep)** De oppervlakte van permanente “bouwwerken”, zoals een opslag, berging, gereedchapskist en afdak/voorziening voor opvang van regenwater is afhankelijk van de oppervlakte van de tuin: 2 m² per 50 m² tuin met een maximum van 10 m² aan “bouwwerken” per 200 m² tuin.
- 26. (Wettelijk)** Permanente/vaste “bouwwerken” hoger dan 1,5 m+mv zijn niet toegestaan.
- 27. (Wettelijk)** Permanente kassen zijn niet toegestaan in een volkstuin.
- 28. (Visie)** Tijdelijke (plastic) tunnelkassen en afdaken voor beschermde teelten zijn toegestaan, in principe niet hoger dan 1,5 m+mv.
(Werkgroep) Tijdelijk³ betekent voor het gebruik van (plastic) tunnelkassen en afdaken: van ½ maart tot ½ november en er geldt een maximale opp. van 12 m²; dit vanwege landschappelijke inpassing en natuurlijke uitstraling van de volkstuinen.
- 29. (Wettelijk)** Volgens BpBg is een platte koude-bak hoogstwaarschijnlijk niet toegestaan.
(Werkgroep) Een permanente platte koude-bak is voor velen jaarrond gewenst, mits niet hoger dan 60 cm (mv) en bij voorkeur gemaakt van natuurlijk materiaal (bijv. hout, steen) of HDPE-kunststof en glas.
- 30. (Visie)** Gebruik voor bouwwerken zo veel mogelijk natuurlijke materialen of camoufleer daarmee.
(Werkgroep) Gebruik in geval van (HDPE) kunststof alleen landschappelijk vriendelijke kleuren (zwart, donkergrijs, (donker) groen en bruin).
Toelichting: Natuurlijke materialen en landschappelijk vriendelijke kleuren dragen bij aan een natuurlijke uitstraling van de volkstuinen en landschapsbeleving.

³ m + mv = meter boven maaiveld